Bundel interviews uit de Amigoe

We are Aruba: mooie interviews met mensen uit andere culturen

Ze werd geïnspireerd door de multicultuur op Aruba en door haar interesse in de mens. Ze ging in gesprek met mensen die oorspronkelijk allemaal uit andere landen komen en nu op Aruba wonen. Dit resulteerde in publicaties in de Amigoe op Aruba en nu zijn 74 van die publicaties gebundeld in een boek: 'We are Aruba'.

Tekst: **Judice Ledeboer**

De schrijfster is Linda Reijnders. Haar doel was om een open mind te creëren bij de lezers over de diverse culturen van mensen op het eiland. Ze werkt fulltime als journalist bij de Amigoe op Aruba, is moeder van twee kinderen en is een reiziger in hart en nieren. "Ik ben nieuwsgierig naar andere culturen."

"Ik houd veel van reizen, mensen en culturen", vertelt ze en dan stopt de stroom van woorden niet meer. "Het is de eerste keer dat ik geïnterviewd word", zegt ze lachend en na een aantal vragen beantwoord te hebben stopt ze ineens met praten en valt er een stilte. "Nu besef ik pas hoe open alle mensen zijn geweest. Dat ze al mijn vragen beantwoordden. Ik moet zelf echt af en toe nadenken als je iets vraagt. Ik ben dat niet gewend. Ik stel meestal de vragen."

Die interviews vond ze fantastisch. "Ik vond het zo bijzonder dat iedereen zich zo liet zien. Ze vertelden hun levensverhaal. Tijdens het gesprek kwam hun land weer dichtbij. Sommigen huilden, want ze werden herinnerd aan hun thuisland. Ik zag en voelde hun pijn, maar ook hun vreugde. Sommige mensen waren ook heel blij, omdat ze het gered hadden."

Reijnders groeide op in Limburg en voordat ze in 2009 naar Aruba kwam had ze een baan waar ze veel voor moest reizen. Ze werkte bij een organisatie die incentive reizen organiseerde voor groepen zakenmensen die iets speciaals wilden. "De reizen moesten zo gek als wat zijn. Een galadiner op een gletsjer, een pianist in de Wadi Rum-woestijn, de jungle in, naar landen waar mensen niet snel naartoe gaan, et cetera. En om dat te organiseren moest ik naar al die landen. Ik kon helemaal losgaan."

Toch had ze altijd iets van: jullie met je duiten, helikopters, gletsjers. Je moet ook iets voor het land doen waar je komt. Je kunt niet alleen naar Zambia gaan om wilde dieren te zien en in een luxe hotel te verblijven. "We moeten connecten met de lokale mensen. Niet alleen nemen, maar ook geven. Open zijn, elkaar leren kennen, elkaars eten proeven en elkaars muziek horen. Je kunt leren van anderen in een land. We worden allemaal op een bepaalde manier opgevoed, met normen en waarden, eten aan tafel, maar dat wil niet zeggen dat dat het is. Toen ik in Afrika kwam dacht ik: ja, je kunt rijst ook met je handen eten. Wie zegt dat er een lepel nodig is?"

De journalist en nu ook auteur denkt niet in hokjes en lagen. "Het kan me niet schelen wat iemand doet. Soms kan ik een beter gesprek hebben met iemand op straat dan met iemand op een hoge positie die achter zijn bureau zit." Reijnders zegt van zichzelf dat ze dat altijd al heeft gehad. "Ik was altijd al rebels. Dat zit in me. Dat heb ik van mijn vader. Ik liep altijd uit de pas. Als iedereen zei: hier moet je linksaf, dan ging ik rechtsaf."

Het viel haar op dat als mensen spraken over een land of bevolkingsgroep, er dan vaak met een oordeel werd gesproken. "Ik heb zoiets van: dat wil ik zelf zien. Ik wil nooit neerkijken op mensen. Niet waar ze vandaan komen en ook niet wat ze doen. Je kunt niet iedereen over één kam scheren."

Reijnders is als journalist 'in het vak gerold'. Ze rondde een studie hbo Toerisme af, werkte jarenlang in de reiswereld en schreef voor haar werk vooral commerciële stukken. Dat ging haar goed af. Toen ze op Aruba kwam werkte ze een tijdje als vrijwilliger in een kindertehuis en ging vervolgens als freelancer bij de Amigoe aan het werk waar ze haar eigen rubriek 'Aruba Cocktail' opzette.

Ze schreef van december 2011 tot september 2013 85 rubrieken. Elke rubriek ging over een iemand die op Aruba woonde, maar oorspronkelijk uit een ander land kwam. De rubriek werd gestopt omdat het iedere keer moeilijker werd om mensen te vinden met een andere nationaliteit. "De spoeling werd dunner. Weet je dat er 105 verschillende nationaliteiten op Aruba wonen? Dat is bizar veel voor zo'n klein eiland."

Reijnders schrijft vooral over zaken die haar interesse hebben zoals sociale zaken, verslavingszorg en cultuur en ze doet ook speciale projecten, zoals edities met een thema.

We Are Aruba
Wereldse levensverhalen van eilandbewoners
Linda Reijnders

Al tijdens haar studie woonde Reijnders in het buitenland. Haar eerste woon- en leefervaringen waren in Frankrijk waar ze als student op een camping ging werken. Ze woonde ook in Engeland en Zwitserland. Het internationale op Aruba is wat haar zo aanspreekt van het eiland.

"In Nederland is alles zo in hokjes. Hier woon je in de straat met Indiërs en Canadezen en als je in een villa woont kan je buurman een visser zijn. Veel is gemixt en dat vind ik zo bijzonder. Hier kun je alle soorten mensen tegenkomen en ook alle soorten eten. Als je in een Colombiaans restaurantje zit denk je: ik zit in Colombia. Er is een Colombiaan die je bedient, een Colombiaan die in de keuken staat en de muziek komt uit Colombia. Ik denk dat de mensen hier dat heel gewoon vinden en dat het niet meer opvalt, maar je zit hier tussen alle culturen."

Volgens Reijnders gaan alle culturen zo goed met elkaar om door de gastvrijheid van de Arubaanse bevolking. "Je hebt een basis nodig om goed met elkaar om te gaan. De Arubanen zijn heel open-minded naar andere culturen."

Het eerste interview dat de schrijfster had was met een Arubaanse. De aftrap was rond Kerst 2011. Bij de interviews waren er altijd een aantal standaardvragen die Reijnders vroeg en tijdens het gesprek dat de Ñapa met een collega-journalist van de Amigoe had, werden een paar van die vragen ook aan Reijnders gesteld. "Dit had ik niet verwacht." En dan grappend: "Wat een moeilijke vragen."

Hoe ben je hier gekomen?

Ik ben hier gekomen met mijn gezin. Ik wilde altijd al in het buitenland wonen. Ik ben in voor een avontuur. Ik vond het ook goed voor mijn kinderen om in een ander land te leren wonen en daar aan te wennen om zo flexibeler te worden. In Nederland is alles geregeld en voorgekauwd. Het is goed voor ze. Ik hoop dat ze later ook veel gaan reizen.

Met welke droom ben je hier gekomen?

Ik droom van een leven waarin ik me happy voel, alleen of met iemand samen. Ik wil veel reizen in de buurt. Dat heb ik nog niet gedaan. De regio verkennen. En veel met mijn kinderen samenzijn. Hier beleef ik mijn kinderen intenser.

Ik wilde ook wat rustiger worden. Ik ben vrij onrustig van aard. Ik dacht: ik ga naar de Cariben en word er rustiger. Zo werkt het natuurlijk niet, ik blijf wel iemand die altijd veel wil doen. Ik word blij als ik dingen doe die ik leuk vind. Dat is mijn droom. Als ik dingen doe die dichtbij me staan, dan voel ik me lekker.

Is die droom al uitgekomen?

Nee, mijn droom is nog niet uitgekomen. Ik ben aan het bikkelen om het uit te laten komen. Ik denk dat de droom nooit uitkomt. Want wat als het is uitgekomen, wat dan? Je moet altijd blijven dromen, toch?

Wat zijn positieve kanten voor jou aan leven op Aruba?

Ik vind in de eerste plaats het vrijere leven een plus. Dat je gewoon niet zo vastzit aan regelgeving en afspraken zoals in mijn geboorteland. Ik vind het geweldig om met verschillende culturen om te gaan en dat ik daar vriendschappen mee heb. En ik vind het heerlijk om iedere dag met de zon op te staan en binnen 10 minuten op een van de mooiste stranden ter wereld te staan.

Wat wens jij Aruba en zijn bewoners in de toekomst?

Ik heb een duidelijke wens. Ik hoop dat ondanks de soms moeilijke economische situatie waarin we ons bevinden – het is geen geheim dat Aruba er financieel niet goed voorstaat – de mensen begrip voor elkaar blijven houden. Je merkt dat met een financiële crisis waarin veel mensen zitten, er druk ontstaat en er ook meer angst in de samenleving komt. Dan komt er ook meer angst voor anderen. Je krijgt meer wrijving. Er komt meer onbegrip bij bepaalde groepen. Ik hoop dat de mensen die druk niet afwenden op iemand die uit een ander land komt.

Ik wens dat de mensen open-minded blijven en als ze mijn boek lezen bij zichzelf denken: wacht eens even. Deze mensen dragen bij aan onze samenleving. Dit is vooral belangrijk in een kleine maatschappij. Multicultuur is een realiteit en globalisering is een feit. Je maakt deel uit van een samenleving waarin er verschillen van culturen zijn. Je hebt geen keuze. Je kunt wél zelf kiezen hoe je daarmee omgaat. Ook bij je eigen mensen heb je rotte appels. Wie ben jij dan om anderen te veroordelen? Ja, mijn wens is dat Aruba er trots op is dat het land zoveel biedt aan verschillende culturen en dat dat een speerpunt wordt.

Wat mis je uit je land van herkomst?

Ik mis mijn moeder en mijn zus ontzettend. Ik mis ook de diepe vriendschappen die ik van kleins af aan heb. Die aan één woord genoeg hebben, die weten waar je vandaan komt. Ik mis het fietsen en de frisse ochtenden. En ik mis alle verse groenten en fruit. De markt opgaan en met een fietstas vol naar huis gaan. Ik mis ook naar het theater gaan. Er is op Aruba minder cultuur. Naar een museum gaan. En met de trein naar de stad, door kleine straatjes lopen en naar gebouwen kijken.

Welk gesprek is je het meest bijgebleven?

Dat zijn verschillende gesprekken. Het gesprek met een Haïtiaanse vrouw en haar kinderen. Ik zocht ze op in hun schamele huisje waar het hele gezin op een kleine oppervlakte, maar supergelukkig woonde. Want ze hadden nu meer dan in Haïti. En de keuze die de moeder moest maken: haar kinderen achterlaten omdat ze geen eten voor ze kon kopen en dus op zoek ging naar een plek waar ze geld kon verdienen. Die beslissing die zij nam staat symbool voor veel vrouwen die hetzelfde meemaakten. Je weet dat het gebeurt, maar als je met iemand praat dan komt het heel dichtbij. Dat verhaal had veel impact. En dat meisje uit een moslimgezin. Ze is in Amerika geboren en toen ze vijftien was is ze weggelopen. Ze moest naar Jordanië omdat ze uitgehuwelijkt werd en wilde dat niet. Dat verhaal maakte ook veel indruk.

"De gemeenschappelijke deler is dat al deze mensen de guts hebben gehad om hun leven in eigen land op te geven. Of ze nu rijk of arm waren. Ze kwamen uit situaties waarvan ik dacht: dit is echt een struggle. En daarom heb ik voor iedereen die in het boek staat veel respect. Zij hebben het boek gemaakt."

De rubriek is nu ook overgewaaid naar Curaçao waar de rubriek CuraMix, gebaseerd op de rubriek Aruba Cocktail iedere week in de Ñapa verschijnt.

Het boek is uitgegeven door Scholten Uitgeverij en is verkrijgbaar via bol.com en de boekhandels.